

Kopia.

Poselstwo Rzpl. Polskiej
w Kopenhadze

Kopenhaga, dnia 1. Maja 1920.

Nr. 187/RT.

T A J N E .

Delegacja bolszewicka i
pertraktacje handlowe w Ko-
penhadze.

DO PANA MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH
W WARSZAWIE.

Pierwotny brak rezultatów pozytywnych w pertraktacjach z wielkimi Mocarstwami pobudza Delegatów bolszewickich do poszukiwania przyjaźni mniejszych Państw, celem zapewnienia sobie ich przychylności i pomocy. Nawiazali też oni nowe i rozwinęli zapoczątkowaną przez Litwinowa działalność w sferach handlowych duńskich, szweskich i norweskich robiąc poważne obstalunki u firm Skandynawskich. Danja oświadczyła bowiem gotowość wejścia w stosunki handlowe z Rosją bez względu na decyzję Ententy i wzamian za otrzymane poważne zamówienia Delegacji, rząd tutejszy miał podobno przy obiecać Delegatom sowieckim udzielenia im, a przede wszystkim Litwinowowi zezwolenie na przedłużenie pobytu w Kopenhadze. Firmy zagraniczne (amerykańskie) częściowo za pośrednictwem Danji przyjęły również zamówienia od bolszewików. W załączeniu przesyłamy kopję oryginalnego spisu maszyn i narzędzi etc. zakupionych przez Krasina u firmy amerykańskiej "Oversøisk Handel Kompagni" wraz z listem dyrektora E. Madsena, kierownika wydziału duńskiego powyższej firmy (załącznik 1.)

Wiadomość podana przez prasę kopenhaską o założeniu w Kopenhadze międzynarodowego Clearing House'u dla handlu z Rosją jest jeszcze przedwczesną. Układy celem założenia banku, lub ewentualnie clearing house'u prowadzone dotąd przez duńskich finansistów trzymane są w tajemnicy. Ze stro-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ny duńskiej prowadzą pertraktacje: przedstawiciel angielskiego oddziału duńskiego Czerwonego Krzyża, inżynier M.A. Abrahamson; Pułkownik Philipsen, urzędnik Czerwonego Krzyża duńskiego; "Nationalbank", oraz tak zwane "Industriraad" (Rada Przemysłowa). Przedstawiciele tych poważnych towarzystw mieli udać się dnia 27.b.m. do tutejszego Posła angielskiego Sir Charles Marlinga i Posła francuskiego pana P. Claudela celem zbadania stanowiska, jakiego Francja i Anglja zajęły w razie ewentualnego dojścia do skutku pertraktacji. Odpowiedź Posłów była wymijająca ale nie odmowna. Mimo to jednak umowa została podpisana przez duńczyków i delegatów sowieckich. Załączamy wycinek z londyńskiego "Daily Herald", który donosi o podpisaniu wyżej wymienionego układu i o zamiarze Ententy podjęcia stosunków handlowych z Sowietami (załącznik 2.).

Z poufnego i dobrze poinformowanego źródła dowiadujemy się następujących szczegółów: W projektowanym banku bolszewicy musieliby złożyć sumę 50 milionów koron w złocie jako zabezpieczenie dokładnego wykonania warunków umowy ze strony Sowietów. Handel zaś ma być prowadzony drogą wymienną, t.j., że za otrzymane od kupców zagranicznych towary w postaci maszyn rolniczych i przemysłowych, szyn, lokomotyw, taboru kolejowego etc. Rosja dostarczać będzie wzamian drzewo, surowce wszelkiego gatunku i zboże którego podobno wielkie ilości znajdują się u chłopów. Krasin twierdzi obecnie, że Rosja posiada nie przebrane bogactwa surowców, dostęp jednak do tych zapasów wobec braku i dezorganizacji środków komunikacyjnych jest niemożliwy. Kontraktujące firmy zobowiązały się przeto dostarczyć Rosji niezwłocznie materiały kolejowy, który ma posłużyć do wywozu zakupionych surowców. Zboża, którego wielkie ilości (jak twierdzą bolszewicy) znajdują się u chłopów nabyć od nich dotąd nie było można inaczej, jak przez użycie

cie siły zbrojnej,poniważ chłop bezwarunkowo odmawiał przyjęcia bezwartościowej papierowej monety bolszewickiej.Krasin sądzi, że z chwilą kiedy chłopci będą mogli za pośrednictwem Kooperatyw,do których towar zagraniczny ma być skierowany,nabyć potrzebne im artykuły i materiały,wówczas chętnie płacić będą zbożem i nagromadzeniem surowcami.Projekt powyższy pozyskał zainteresowanie przedewszystkiem amerykańców.

W załączeniu przesyłamy elaborat rosyjski,który potwierdza raz je jeszcze wyżej podane informacje i daje wgląd na sposób zapatrywania się tutejszych rosyjskich sfer rządowych na czynność delegacji Krasina w Kopenhadze(załącznik 3.)

UKŁADY WŁOSKO-BOLSZEWICKIE.

Dnia 30.b.m.została podpisana umowa w sprawie wymiany jeńców między przedstawicielem rządu włoskiego,hr.Grovina(attaché marynarki włoskiej na Skandynawję,a Litwinowem).Umowa staje się prawomocną od chwili jej podpisania.Wymiana ma być przeprowadzona w ciągu następnych dwóch miesięcy.

Otrzymujemy w tej sprawie następujące szczegóły:Układy co do wymiany jeńców powierzono pierwotnie p.Bombacci(socjaliście włoskiemu),który jak donosiliśmy poprzednio przybył z delegacją włoską do Kopenhagi.Bombacci pod wpływem Litwinowa,bez uprzedniego porozumienia się ze swoim rządem podpisał w imieniu włoskich Kooperatyw,która obowiązywała Włochy na przeciąg roku w dostarczaniu towarów Sowietom.W skutek niewłaściwego postępowania p.Bombacci został on odwołany,rzekomo dzięki interwencji swoich towarzyszy.

~~WŁOSKI BOWOŁO WŁOSK POKŁOCH~~
ADJUTANT GENERALNA
WARSZAWA
L. D. 3595 dnia 31/10 1924.
Wydruk

POSEŁ RZPLT.POISKIEJ
Dzieduszycki m.p.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

67